

Poeziyamızın danışan dili

Onun səsi yağ kimi yumşaq, bal kimi şirindir

**Ona de ki, xoşbəxtəm,
yalan danış adımdan.
De ki, əsər qalmayıb
Sən gördüyün adamdan.**

Bədii qiraət ustası Ağalar Bayramovun o şeiri nə vaxt, hansı tədbirdə səsləndirdiyini xatırlamasıq da, misraların avazında duyğuların pervazlanması yaxşı yadımızdadır. Tamaşaçılarla dolu salona dərin bir sükut çökmüşdü. “Könül quşu”nun qanadlarında sirlə bir səyahət başlamışdı.

Ağalar Bayramov isə ötürdü. Səsinde ovundurucu bir təskinlik vardı. Bu təskinlik isə başqasını yaşatmaq üçün yanan bir insan ürəyinin hökmünün səslərini ifadəsi idi...

Əvvəlki onilliklərdə bədii qiraət ustaları ilə görüşlər çox keçirilirdi. Kazım Ziya, Müxlis Cənizadə, Soltan Nəcəfov, Əli Zeynalov, Əminə Yusifqızı, Mikayıl Mirzə, Həsən Əbluc kimi sənətkarlar teleekranlarda, səhnələrdə sözün rəngini səslə cilvələndirər, bizə ədəbiyyatı, poeziyanı sevdirdirdilər. Bu sirdən-sehirdən çıxma bilməzdik. İndi qiraət ustaları az olsa da, çıxışlarını seve-sevə dinləyirik. Ağalar Bayramov bu sırada birincilərdəndir. Dilçi-alim, professor Tofiq Hacıyev Ağalar Bayramovun sənətini özünəməxsus tərzdə dəyərləndirib: “Təbii ki, xəmiri, çörəyi dada gətirən duzdur. Dilin də, danışığın da ürəyə yatması, zövqü oxşaması ifaçı-

nın, söz sahibinin bəlağətindəki duzdan asılıdır. Bu gün yazıçı, şair, artist, müğəni bolluğunda usta qiraətçi azlığı aşkar görünür. Bu az olan sənətkarların içərisində əməkdar artist Ağalar Bayramov öz ifasının duzu ilə seçilir. Onun səs tembrini bir ilahi vergidir. İfasının bütün dadı-duzu onun içindədir”.

Hazırda dosent kimi çalışdığı İncəsənət Universitetini fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Düz 40 ildir ki, ürəkləri fəth edir, gözəlliyə, yaxşılığa kökləyir. Elə bir söz sərrafıdır ki, ifaları sonsuza qədər dərinə nüfuz edir, özünü küleşir, doğmalaşır. Aktyorluq da edir, rejissorluq da. Amma bədii qiraəti hamısından üstün tutur, səsinin qüdrəti ilə sözün urvatını artırır.

Ağalar Bayramovun ifaları ona görə təsirli, valehedicidir ki, hər şeiri əzbərləyib səhnəyə çıxır. İlk növbədə özünün yüksək zövqünü oxşayan, duyğu və düşüncələrinə hakim kəsilən nümunələri seçib təqdim edir. Söz sərrafı səsləndirdiyi şeirlərin hər kəlməsini, misraları sanki əvvəlcə özünün canına, qanına hopdurub, söz xəzinəsi düzəldir, sonra böyük ustalıqla ipə-sapa düzür. Ecəzkar səsi ilə sanki möcüzə yaradır. Sözü yeni can verir, nəfəs gətirir, həyat bəxş edir. Böyük Məmməd Arazın “Ya rəbbim, bu dünya sən quran deyil, Fəzada yerini dəyiş dünyanın...”, “Götür gözlərimi, dörd gözün olsun, Ağlama, qorxuram göz yaşlarından”, Əli Kərimin “Qayıt, gözümlü, könlüm atəşi, Qayıt, sahmana sal bu kainatı”, Cabir Novruzun isə “Bu dünyanı dəyişirəm səni unutmaqdan ötrü, Ölümə elçi düşürəm səni unutmaqdan ötrü...” misralarındakı mənə yükü uzun müddət dinləyicinin qəlbinə hakim kəsilir.

Bədii qiraət ustasının məharətlə təqdim etdiyi söz bəzən ürəklərdə, beyinlərdə ən güclü tufan belə qoparmağa qadirdir. Vətən ətirlə şeirlərini səsləndirərkən sanki od püskürür, alov saçır. “Ayağa dur Azərbaycan”, “Məndən ötdü”, “Azərbaycan dünyam mənim”, “Vətən” və digər

şeirlərdəki Vətən, yurd sevgisini dinləyiciyə sirayət etdirir. Onun ifasında şair Ramiz Qusarçaylının:

**“Sənsən Azadlıq eşqim,
sənsən Hürri, – deyəcəyəm,
Ən son nəfəsimdə də
sənə şeir deyəcəyəm,
Şuşada sən qonduğun
daşa pir deyəcəyəm,
Çəkəcəyəm gözüme
kölğən düşən torpağı
Azərbaycan bayrağı!”**

– misraları səslənərkən bu odu, alovu, yanğını daha dərinə duyursan.

...Bu da bir tale gərşidir ki. Ağalar müəllimin oğlu 1991-ci ildə Qubadlıda faciəvi şəkildə dünyasını dəyişib və o vaxt elə orada da dəfn edilib. Qarabağı, o cümlədən də Qubadlıni mənfur qonşular işğal etdikdən sonra, 2020-ci ilin Zəfər Yürüşünə qədər – düz 28 il balasının məzarını ziyarət edə bilməyib. Ürək dağlayan həzin görüş zamanı isə deyib: “Dur, oğlum, dur, “namərd” atan 28 ildən sonra görüşünə gəlib. Dur, səsimə səs ver, Şəhriyar! Sənə görə 3 min şəhid balamız canından keçib...” – Bax, belə kövrək və həssas bir insandır Ağalar müəllim.

Bu yaxınlarda Ağalar Bayramov Rəsul Rza Ədəbiyyat Ocağı İctimai Birliyinin Rəsul Rza mükafatına layiq görülüb.

Çağdaş poeziyamızın görkəmli nümayəndəsi, doğma Kəlbəcərin həsrətinə dözə bilməyərək dünyadan köçmüş Məmməd Aslan Ağalar Bayramova qulaq asanda “Bu səs yurd həsrətinə od vuran sədir” - deyib

Şair Ayaz Arabacı ona həsr etdiyi şeirində deyir:

**Ruhum yenə Ağaların səsinde,
Ağrı dağı gəzdi desəm, inanın.
Mən bu səsə Çıraqqala, Əlincə,
Mən bu səsə Bəzzdi desəm, inanın.**

**Arzu olub birnəfəsə çatmışıq,
Neçə-neçə şirin vədlər dadmışıq.
Çox təamlar, çox nemətlər dadmışıq,
Bu səs ayrı həzzdi desəm, inanın.**

İnanırıq, şair, çoxdan inanırıq.

**Leyla QURBANOVA,
N.ƏLİ,
“Xalq qəzeti”**